

WYKAZ ZREALIZOWANYCH ZADAŃ W RAMACH PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2017 – 2021 za 2019 rok

PRIORYTET I. Działania w kierunku usprawniania i podwyższania jakości życia osób z niepełnosprawnością					
L.p.	Cel	Nazwa zadania	Realizatorzy	Miernik	Źródła finansowania
1.	Zwiększenie dostępności do usług psychologicznych, terapeutycznych, edukacyjnych, rehabilitacyjnych i zdrowotnych	1.2 Prowadzenie programów/działań edukacji zdrowotnej	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	W 2019 r. zorganizowano 250 programów/działań dotyczących edukacji zdrowotnej, w których uczestniczyło łącznie 4798 osób: - zajęcia dla dzieci i młodzieży placówek ogólnodostępnych w obszarze ochrony zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, nowych technologii, rozwijania kompetencji społeczno – emocjonalnych, w tym: - Warsztaty antystresowe, - Bezpiecznie podróżuj po cyberprzestrzeni. Zagrożenia i pułapki korzystania z internetu, - Sposób na fonoholizm – higiena korzystania z mediów cyfrowych, - Zagrożenia wynikające z zażywania dopalaczy, narkotyków, alkoholu, - Pozytywne myślenie, - Body image – obraz ciała, - Jak radzić sobie ze stresem?, - Anoreksja i bulimia – zaburzenia łaknienia, - W krainie emocji, - Wirtualny świat – szanse i zagrożenia. Liczba spotkań – 182. Liczba uczestników - 3376 dzieci i młodzieży, w tym z niepełnosprawnością. - zajęcia dla dzieci rozwijające tolerancję, w tym wobec osób niepełnosprawnych: - Każdy z nas jest inny, - Akceptacja na podstawie bajki „Brzydkie kaczątko”, - Tolerancja – stosunek do inności, - Bajka profilaktyczna „Cuduś”. Liczba spotkań – 23. Liczba uczestników - 417 dzieci, w tym z niepełnosprawnością. - prelekcje dla rodziców na terenie przedszkoli i szkół ogólnodostępnych, w tym:	budżet państwa, budżet miasta

			– Wpływ mediów na rozwój mowy dziecka, – Agresja i złość u dzieci, – Problemy okresu dojrzewania, – Funkcjonowanie dziecka z zespołem Aspergera w szkole, – Rodzina on-line, – Zachowania problemowe u dzieci i sposoby reagowania na nie. Liczba spotkań – 40. Liczba uczestników - 932 rodziców. 4. Warsztaty i prelekcje dla nauczycieli i specjalistów, w tym: – Współpraca z trudnym rodzicem, – Kształtowanie umiejętności arytmetycznych, – Zaburzenia i ochrona zdrowia psychicznego u dzieci i młodzieży, – Uzależnienia behawioralne. Liczba spotkań – 5. Liczba uczestników – 73 nauczycieli.	
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Zespół Pomocy Środowiskowej	W 2019 roku przeprowadzono projekt dotyczący edukacji zdrowotnej pt. „Aktywny Senior”. Celem projektu socjalnego było zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niwelowanie problemu osamotnienia i izolacji poprzez umożliwienie spędzania czasu w przyjaznej atmosferze oraz zwiększenie świadomości uczestników na temat szkód spowodowanych nadużywaniem alkoholu i problemu współuzależnienia. Projekt miał za zadanie zintegrować osoby starsze w środowisku lokalnym, zaspokoić ich potrzeby akceptacji i szacunku, zwiększyć ich aktywność i nawiązać kontakty interpersonalne między nimi oraz wzmocnić seniorów przede wszystkim na płaszczyźnie emocjonalnej. Liczba spotkań – 13. Liczba uczestników -12. Liczba wyjść integracyjnych – 2.	budżet miasta
		Organizacje Pozarządowe	W 2019 roku zorganizowano 17 programów/działań edukacyjnych: – Fundacja "Wygrajmy Razem" - projekt „Miej Obraz Osoby Niepełnosprawnej, – Stowarzyszenie SOMA - comiesięczne spotkania dla swoich członków, – Zagłębiowskie Towarzystwo ASTMOODDECH - comiesięczne spotkania dla swoich członków, – Stowarzyszenie KROKUS - Klub dla osób niepełnosprawnych "Jesteśmy wśród Was", – Stowarzyszenie NEURON - wycieczka integracyjno – rehabilitacyjna oraz Parasparkada Śląska i Zagłębia,	budżet miasta, Urząd Wojewódzki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne

				– Wojewódzkie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Niepełnosprawnych „START” - Międzynarodowy Turniej GoalBall, – Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – IX Wojewódzki Piknik Integracyjny dla Osób Niepełnosprawnych oraz Piknik Rekreacyjny „Czas na zdrowie” w dzielnicy Łosień i Strzemieszycach Dużych, – Stowarzyszenie „Razem w Przyszłość” - w Klubie Juniora i Seniora „Manhattan” spotkania dot. zdrowia seniora, – Stowarzyszenie CIVITAS - w Klubie „Aktywuj się” spotkania dot. zdrowia seniora, – Będzińskie Stowarzyszenie Amazonek – konferencja edukacyjna poświęcona profilaktyce raka piersi oraz działania na rzecz wsparcia zdrowia psychicznego i rehabilitacji kobiet z Dąbrowy Górniczej po chorobie nowotworowej piersi, – Stowarzyszenie Ósmy Dzień – zajęcia „Wychodzimy na świat” oraz „Pierwsza szabla lepszego dnia”, – Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca” – prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”, – Stowarzyszenie Wspierania Talentów – zajęcia w „Wolnej Przestrzeni”. Liczba uczestników – 3350 osób.	
			Środowiskowy Dom Samopomocy	1. W zakresie edukacji zdrowotnej przeprowadzono łącznie 10 zajęć. Zajęcia prowadzone były dla uczestników przez pielęgniarkę Środowiskowego Domu Samopomocy. Liczba uczestników – 57 osób. Tematyka zajęć: – „Dekalog zdrowego stylu życia – mój dekalog zdrowia”, – Osteoporoza – objawy, leczenie, profilaktyka”, – „Czynniki ryzyka występowania chorób serca”, – „Alergia – objawy, leczenie, profilaktyka”, – „Przekwitanie u kobiet i mężczyzn. Objawy, leczenie i sposoby radzenia sobie w tym czasie” (2 spotkania), – „Skręcenia, złamania – pierwsza pomoc”, – „Profilaktyka otyłości i nadwagi”, – „Grypa i przeziębienie – objawy i profilaktyka. Odporność organizmu”, – „Skutki działania tytoniu na organizm”. W zakresie działań na rzecz promocji zdrowia odbyły się: – populacyjny program wczesnego wykrywania raka piersi GENEVA TRUST POLSKA NZOZ Profilaktyka i Diagnostyka. Liczba uczestników – 8 osób. – badania układu krążenia pod kątem miażdżycy, nadciśnienia, arytmii i tachykardii. Liczba uczestników – 13 osób.	budżet państwa

				2. W zakresie treningu lekowego praktycznego – indywidualnego odbyło się łącznie 1567 zajęć. Liczba uczestników – 24 osoby.	
			Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	W 2019 r. w ramach zajęć prowadzono programy/scenariusze promujące zdrowie. Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej - 67 osób dorosłych z niepełnosprawnościami (wartość narastająca). Liczba uczestników zajęć klubowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej – 3 osoby z niepełnosprawnościami. Liczba uczestników w ramach projektu pn. Za-Mieszanki GAI – 60 osób – uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej.	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżet jednostki, program minigrantów ArcellorMittal Poland Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych minigrant ArcellorMittal Poland
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Prowadzono profilaktykę i edukację ogólnozdrowotną wieku senioralnego, w szczególności: – zapobieganie chorobom układu krążenia i nadciśnieniu tętniczemu krwi – regularnie dokonywano pomiarów ciśnienia krwi - 140 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – zapobieganie cukrzycy – u osób z grupy ryzyka dokonywano pomiarów poziomu cukru - 10 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – podnoszenie świadomości w zakresie aktywnego udziału we własnym procesie farmakoterapii - regularnie prowadzono treningi samokontroli zażywania leków - 37 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – prowadzono aktywizację psychoruchową (108 osób, w tym osoby z niepełnosprawnością - 398 zajęć), kinezyterapię (38 osób, w tym osoby z niepełnosprawnością - 208 zajęć).	budżet jednostki
			Placówki oświatowe	Szerokim poradnictwem i wsparciem specjalistów, w szczególności: psychologów, pedagogów, terapeutów objęto: – 522 niepełnosprawnych uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, – 883 podopiecznych Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej oraz ich rodziców (opiekunów prawnych), – 311 uczniów szkół i placówek w zakresie porad/spotkań z psychologiem i pedagogiem. Liczba osób objętych wsparciem – 1716, w tym z niepełnosprawnością.	budżet miasta
		1.3 Wsparcie procesu leczenia i rehabilitacji szerokim poradnictwem i wsparciem specjalistów w szczególności: psychologów, pedagogów, terapeutów, dzieci i młodzieży			

		z niepełnosprawnością i członków ich rodzin	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Liczba osób niepełnosprawnych, którym udzielono specjalistycznej pomocy w 2019 r. – 68, w tym: – 26 osobom wsparcia psychologicznego, – 9 osobom wsparcia terapeutycznego, – 38 osobom porad prawnych.	budżet jednostki
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – pracownicy socjalni	Praca socjalna na rzecz 89 uczestników (osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, w tym z niepełnosprawnością sprzężoną i spektrum autyzmu) Środowiskowego Domu Samopomocy, w tym 21 uczestników Filii Środowiskowego Domu Samopomocy.	budżet jednostki
			Środowiskowy Dom Samopomocy	1. Z zakresu treningu umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów przeprowadzono łącznie 5970 rozmów i zajęć, których celem było zwiększenie kompetencji społecznych w zakresie kształtowania pozytywnych relacji z otaczającym światem, poprawnego funkcjonowania psychospołecznego, umiejętności rozwiązywania problemów, integracji społecznej. W ramach tych zajęć: – 82 osoby skorzystały z rozmów z asystentem – 1929 spotkań, – 62 rodziny uczestników skorzystały z rozmów z asystentem – 463 spotkania. 2. Z zakresu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego przeprowadzono łącznie 788 rozmów i spotkań. W ramach tych zajęć: – 64 osobom udzielono poradnictwa indywidualnego i rozmów terapeutycznych, – 18 rodzinom udzielono poradnictwa psychologicznego, – 16 osobom udzielono wsparcia w sytuacjach trudnych. 3. Z zakresu poradnictwa socjalnego i pomocy w załatwianiu spraw urzędowych łącznie odbyło się 155 zajęć, udzielono pomocy 50 osobom. 4. Z zakresu pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych udzielono wsparcia 55 razy, 23 osobom.	budżet państwa
			Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W 2019 r. kontynuowano projekt pn. „Droga do przyszłości”. W projekcie zostały wykorzystane poniższe rodzaje oddziaływań: – terapia metodą EEG biofeedback – 22 dzieci, – terapia metodą Warnkego – 11 dzieci, – trening umiejętności społecznych dla dzieci z zespołem Aspergera – 14 dzieci, – terapia metodą Johansena – 12 dzieci, – arteterapia - 23 dzieci. Projektem zostało objętych 72 dzieci z niepełnosprawnościami.	budżet miasta, środki własne

			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Wspierano i monitorowano indywidualne sprawy zdrowotne osób niepełnosprawnych w sposób umożliwiający kontakty z lekarzami specjalistami, tj. wizyty i konsultacje. Ze wsparcia psychologicznego skorzystało 5 osób. Prowadzono aktywizację psychoruchową – 108 osób, 398 zajęć oraz Kinezyterapię - 38 osób, 208 zajęć. Realizowano projekt wsparcia dla osób wykazujących cechy zaburzeń otępiennych - 104 osoby, 87 zajęć.	budżet jednostki
2.	Dążenie do wyrównywania szans edukacyjnych osób z niepełnosprawnością na wszystkich poziomach edukacji	2.1 Zakup niezbędnego dla działalności edukacyjnej wyposażenia (doposażenia) zarówno w placówkach oświatowych oraz w innych placówkach	Placówki oświatowe	Liczba placówek doposażonych – 26.	budżet miasta
			Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	Zakup wyposażenia, m.in.: kije nordic-walking (2 zestawy), wioślarz elektryczny, napęd zewnętrzny, głośnik mobilny, głośniki komputerowe, 2 mikrofony bezprzewodowe, 4 elektronarzędzia, laptop, flipchart, 10 urządzeń/sprzętów drobnego AGD oraz 4 cyrkulatory i wentylatory.	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		2.2 Realizacja programów edukacyjnych i wspierających proces nauczania i rewalidacji	Placówki oświatowe	W 2019 roku zostały zorganizowane różnorodne programy edukacyjne i wspierające proces nauczania i rewalidacji. Liczba programów – 735. Liczba uczestników - 739. Liczba organizacji – 11.	budżet państwa, budżet miasta
			Organizacje pozarządowe, Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	W ramach zajęć terapeutycznych Warsztatu Terapii Zajęciowej odbyły się: – zajęcia rewalidacyjne w ramach programu – zgodnie z Indywidualnym Programem Rehabilitacji – 63 osoby (60 uczestników WTZ oraz 3 osoby w ramach zajęć Klubowych w WTZ), – zajęcia socjoterapeutyczne „Komunikacja czyli sztuka porozumiewania się”, „Kurs na samodzielność” – 67 osób (wartość narastająca).	budżet miasta, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżet jednostki
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Systematycznie prowadzono działania aktywizujące i usprawniające. Realizowano projekt aktywizacji do samodzielności skierowany do seniorów z problemami z pamięcią i wykazujących cechy wczesnego i umiarkowanego procesu otępiennego oraz ich rodzin/opiekunów „Jestem tutaj - zapomniałem” oraz integracji międzypokoleniowej „Międzypokoleniowe porozumienie” realizowany przez moderowanie kontaktu osób przynależących do różnych pokoleń, przełamywaniu stereotypów i stymulowanie aktywności, nieformalnej edukacji ustawicznej, który obejmował: – edukację i profilaktykę zdrowotną – 102 osoby (w tym osoby z niepełnosprawnością), 81 zajęć, – edukację informatyczną - 43 osoby (w tym osoby z niepełnosprawnością), 69 zajęć, – edukację do rozwijania zainteresowań - 106 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), 426 zajęć, – aktywizację obywatelską w ramach projektu „Ja-Obywatel” ukierunkowany na angażowanie seniorów w życie publiczne i współudział w podejmowaniu decyzji na rzecz swoją i środowiska lokalnego.	budżet jednostki

				Inicjatywa również obejmowała rozwój samorządności poprzez działalność Rady Domu oraz organizację wewnętrznego i lokalnego środowiska dla działalności grup samopomocy i wsparcia sąsiedzkiego - 122 osoby (w tym osoby z niepełnosprawnością), 21 zajęć.	
			Muzeum Miejskie „Szttygarka”	W dniach 12.02.2019 r., 12.03.2019 r. oraz 07.05.2019 r. Muzeum Miejskie „Szttygarka” zwiedziło z przewodnikiem łącznie 119 dzieci i młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. W dniu 12.02.2019 r. w Muzeum Miejskim „Szttygarka” zorganizowano warsztaty teatralne z elementami logopedii, teatroterapii i pantomimy oraz praca z lalkami teatralnymi. W warsztatach uczestniczyło 45 dzieci i młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. W dniu 17.11.2019 r. w Muzeum Miejskim „Szttygarka” odbyła się lekcja muzealna „Historia Dąbrowy Górniczej”, w której uczestniczyło 17 dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. W dniu 11.12.2019 r. w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej odbyły się dwie lekcje pt. „Mój dziadek był górnikiem – historia i tradycje górnicze”, w których uczestniczyło 60 dzieci.	budżet jednostki
			Miejska Biblioteka Publiczna	W 2019 roku zrealizowano wiele programów edukacyjnych i wspierających proces nauczania i rewalidacji, w tym: – Zajęcia literacko-plastyczne dla uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Głośne czytanie książek, słuchanie audiobooków, oglądanie teatryku kamishibai, gry i zabawy edukacyjne. Liczba spotkań – 7. Liczba uczestników - 55 osób.	budżet jednostki
			Miejska Biblioteka Publiczna, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, Dąbrowskie Stowarzyszenie „Otwarte Serca”, Fundacja „Godne Życie”	– 27 Finał WOŚP w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Występ artystyczny zespołu dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Zaprezentowali się również na scenie członkowie Stowarzyszenia „Otwarte Serca” i Fundacji „Godne Życie”. Liczba uczestników - 1000 osób, 1 wydarzenie.	budżet miasta, budżet jednostki

			Miejska Biblioteka Publiczna, Śląski Oddział Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków, Fundacja „Godne Życie”, Arcelor Mittal Poland – „Czas na zdrowie” impreza plenerowa, jej uczestnicy mogli skorzystać z bezpłatnych badań oraz konsultacji i porad lekarzy specjalistów, występ artystyczny: Łukasz Baruch & Karolina Żelichowska. Liczba spotkań – 1. Liczba uczestników - 80 osób.	budżet jednostki, Arcelor Mittal Poland, Stowarzyszenie Diabetyków
			Miejska Biblioteka Publiczna, Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego – „Ze zdrowiem na ty!” Wykłady prowadzone przez kadrę Wyższej Szkoły Planowania Strategicznego. Liczba spotkań – 3. Liczba uczestników - 31 osób.	budżet jednostki, Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego
			Miejska Biblioteka Publiczna, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej – „Moje miasto Dąbrowa”. Zajęcia regionalne prezentujące historię i atrakcje miasta: prezentacja multimedialna, teatrzyk Kamishibai, legendy, zagadki. Liczba spotkań – 1. Liczba uczestników - 30 osób.	budżet jednostki,
			Miejska Biblioteka Publiczna – Klub Książki Mówionej - cykl spotkań z osobami niewidomymi, czytanie książek, dyskusja. Liczba spotkań – 8. Liczba uczestników - 46 osób.	budżet jednostki,
			Miejska Biblioteka Publiczna, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej – IV Wojewódzki Konkurs Ortograficzny „Szkolny Mistrz Ortografii” – konkurs ortograficzny dla podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Liczba spotkań – 1. Liczba uczestników - 26 osób.	budżet jednostki, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej
			Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Spotkanie pn. „Realizacja programu Aktywny Samorząd z uwzględnieniem Systemu Obsługi Wsparcia”. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Liczba spotkań – 1. Liczba uczestników - 90 osób.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
			Miejska Biblioteka Publiczna, Specjalny Ośrodek – „Poznajemy morskie głębiny”. Prezentacja na temat podwodnego świata i zwierząt zamieszkujących morskie głębiny.	budżet jednostki

			Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej	Liczba spotkań – 1. Liczba uczestników - 29 osób.	
		2.3 Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością wsparcia w procesie edukacyjnym (np. opiekun osoby z niepełnosprawnością, asystent osoby z niepełnosprawnością, nauczyciel wspomagający)	Placówki oświatowe	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających ze wsparcia w procesie edukacji – 95.	budżet państwa, budżet miasta
			Organizacje pozarządowe	W 2019 roku osoby niepełnosprawne skorzystały z usług asystenckich lub opiekuńczych w ramach Dąbrowskiego Centrum Asystentury, prowadzonego przez Fundację „Imago”. Liczba osób, które skorzystały z usług – 55. Dodatkowo w Warsztacie Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca” prowadzona była doraźna pomoc wolontariuszy w procesie terapeutycznym. Liczba wolontariuszy – 6.	środki Unii Europejskiej, środki własne
			Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	W ramach zajęć terapeutycznych Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzona była doraźna pomoc wolontariuszy. W procesie terapeutycznym wsparcie oferowało 6 wolontariuszy.	
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	W ramach wsparcia placówka zatrudniała asystenta osoby z niepełnosprawnością.	budżet jednostki
			Placówki oświatowe	Liczba uczniów, którzy skorzystali ze wsparcia psychologiczno – pedagogicznego – 1872.	budżet państwa, budżet miasta
		2.4 Zapewnienie uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych pomocy i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego (np. indywidualnego nauczania, zajęć rewalidacyjno-kompensacyjnych)	Organizacje pozarządowe, Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W 2019 r. kontynuowano projekt pn. „Droga do przyszłości”. W projekcie zostały wykorzystane poniższe rodzaje oddziaływań: – terapia metodą EEG biofeedback – 22 dzieci, – terapia metodą Warnkego – 11 dzieci, – trening umiejętności społecznych dla dzieci z zespołem Aspergera – 14 dzieci, – terapia metodą Johansena – 12 dzieci, – arteterapia - 23 dzieci. Projektem zostało objętych 72 dzieci z niepełnosprawnościami.	budżet miasta, budżet jednostki
			Urząd Miejski - Wydział Kultury, Sportu i Organizacji Czasu Wolnego	W 2019 r. łącznie zorganizowano 13 imprez dla osób z niepełnosprawnością, w tym: – 10 o charakterze sportowym, – 3 o charakterze kulturalnym. Łączna liczba uczestników – 2040 osób.	budżet miasta
		2.5 Umożliwienie uczestnictwa w imprezach sportowo-rekreacyjno-turystycznych o charakterze integracyjnym dla osób z niepełnosprawnością	Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Zorganizowano dla uczestników Domu – w tym osób niepełnosprawnych: – 3 wycieczki turystyczno-krajoznawcze - 66 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – 33 imprezy integracyjne - 127 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – 36 uroczystości, w tym: obchody świąt religijnych, państwowych i międzynarodowych, dni otwarte dla rodzin i mieszkańców Dąbrowy Górniczej – 139 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością).	budżet jednostki

				Umożliwiono udział w wydarzeniach kulturalnych w mieście m.in. poprzez zorganizowanie: – 5 grupowych wyjść do kina, muzeum, udział w wystawach, pokazach – 27 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – 1 wystawy prac rękodzielniczych seniorów.	
			Centrum Sportu i Rekreacji	Zorganizowano 10 imprez, tj.: – Mistrzostwa Śląska i Zagłębia Szkół Specjalnych w Piłce Nożnej, – Mistrzostwa Śląska i Zagłębia Szkół Specjalnych w Siatkówce Plażowej, – Mistrzostwa Śląska i Zagłębia Szkół Specjalnych w Dart, – Wojewódzką Korekcyjną Olimpiadę Kocycową, – Spartakiadę Dzieci i Młodzieży, – Paraspartakiadę Śląska i Zagłębia, – Piknik Integracyjny dla osób niepełnosprawnych, – Festiwal Empatii, – Śląskie Zawody Sportowo-Rekreacyjne Osób Niepełnosprawnych, – Dzień Integracji i Tolerancji. Łączna liczba uczestników – 4100 osób z niepełnosprawnością.	budżet miasta
			Organizacje pozarządowe	W 2019 roku zorganizowano 27 imprez sportowo-rekreacyjno-turystycznych, w tym: – UKS Dart - Mistrzostwa Śląska i Zagłębia w piłce siatkowej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, – UKS Dart - Mistrzostwa Śląska i Zagłębia w dart dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, – Polski Związek Niewidomych – wydarzenie „Coś dla ciała - coś dla ducha”, – UKS Dart – Paraspartakiadę Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, – Stowarzyszenie SOMA - wycieczkę integracyjną, – Stowarzyszenie KROKUS – w Klubie dla osób niepełnosprawnych "Jesteśmy wśród Was" - zajęcia sportowe, – Stowarzyszenie KROKUS – Dzień Integracji i Tolerancji, – Stowarzyszenie NEURON - wycieczkę integracyjną, – Stowarzyszenie NEURON - Paraspartakiadę Śląska i Zagłębia, – Stowarzyszenie NEURON – „Śląskie Zawody Sportowo- Rekrecyjne Osób Niepełnosprawnych, – Wojewódzkie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Niepełnosprawnych „START” - „Międzynarodowy Turniej Goalball”, – Stowarzyszenie „Razem w Przyszłość” – zajęcia w Klubie Juniora i Seniora „Manhattan”, – Stowarzyszenie CIVITAS - w Klubie „Aktywuj się” - zajęcia sportowe, – Stowarzyszenie CIVITAS - w okresie letnim zajęcia sportowe na świeżym powietrzu dla seniorów, – Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - wycieczkę „Seniorzy zwiedzają Wrocław i ziemie Odzyskane Dolnego Śląska”, – Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - w Klubie Feniks - zajęcia sportowe, – Zagłębiowskie Towarzystwo ASTMOODDECH - 3 wycieczki dla członków Stowarzyszenia,	budżet miasta, Urząd Wojewódzki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne

			– Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca” - prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej, – Stowarzyszenie Ósmy Dzień - zajęcia „Wychodzimy na świat” oraz „Pierwsza szabla lepszego dnia”, – Stowarzyszenie Dąbrowiaczy – zajęcia Nordic Walking, – Stowarzyszenie Wspierania talentów – zajęcia w „Wolnej Przestrzeni”. Liczba uczestników – 8 800 osób.	
		Środowiskowy Dom Samopomocy	W 2019 roku uczestnicy brali udział w imprezach sportowo-rekreacyjno-turystycznych, tj.: – wycieczce krajoznawczej do Morska, – spotkaniu o charakterze integracyjnym „Familiada 2019” w Środowiskowym Domu Samopomocy w Zawierciu, – pikniku integracyjnym Osób Niepełnosprawnych w Parku Zielona organizowanym przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Śląski Oddział Wojewódzki w Dąbrowie Górniczej, – festiwalu „Karaoke” w Kinie „Muza” w Sosnowcu, – wycieczce krajoznawczej do „Ogrodów Kapias” w Goczałkowicach Zdroju, – Parasparkadzie Śląska i Zagłębia Osób Niepełnosprawnych.	budżet państwa
		Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	W ramach prowadzonej terapii uczestnicy Warsztatu brali udział w imprezach sportowo-rekreacyjno-turystycznych o charakterze integracyjnym dla osób niepełnosprawnych. Liczba uczestników – 67 osób (narastająco) - w ramach zajęć prowadzonych w Warsztacie Terapii Zajęciowej.	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		Miejska Biblioteka Publiczna	W 2019 roku zostały zorganizowane następujące imprezy sportowo-rekreacyjno-turystyczne o charakterze integracyjnym dla osób z niepełnosprawnością: – „Superbohater kontra superbohater”- Zajęcia edukacyjne dla dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych nr 5. Dzieci podczas zajęć poznały ciekawe postacie superbohaterek, na podstawie prezentacji i czytania komiksów oraz książek: L: L.Cink „Superbohaterki” oraz L.Jackson „Kosmiczne dziewczyny”. Lekcja związana ze świętem Dnia Kobiet. Liczba spotkań – 1. Liczba uczestników - 12 osób. – „Nietypowa książka” - Lekcja edukacyjna dla dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych nr 5 w ramach „Tygodnia Bibliotek”. Prezentacja i czytanie książek nietypowych min: J.Maclaine „ Kto, gdzie, kiedy?”, E.Dziubak „Rok w lesie”, M. Leblond „ Moje roboty”, P.Alcalde „Zwierzęta muzycy”. Liczba spotkań – 1.	budżet jednostki

				Liczba uczestników - 20 osób. – „Nie – codzienni – czytanie uczestniczące” organizowanym dla dzieci z Zespołu Szkół Specjalnych nr 5 odbyły się warsztaty poświęcone ks. obrazowej „Królestwo dziewczynki” Iwony Chmielewskiej. Liczba spotkań – 3. Liczba uczestników - 37 osób.	
		2.6 Zapewnianie ciągłości kształcenia dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością na wszystkich poziomach edukacji	Placówki oświatowe Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	Liczba uczniów objętych kształceniem specjalnym – 732. Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej odbywa się w ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnością. Warsztat pozostaje ogniwem pośrednim pomiędzy ukończoną szkołą, a możliwością podjęcia pracy zarobkowej, co pozostaje zadaniem placówki w zakresie osób kwalifikujących się do podjęcia w przyszłości zatrudnienia. Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej - 67 osób (narastająco). Liczba uczestników w ramach zajęć klubowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej - 3 osoby.	budżet państwa, budżet miasta budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		2.8 Organizacja konferencji, seminariów oraz akcji promocyjno-edukacyjnych na tematy związane z edukacją i kształceniem osób z niepełnosprawnością	Placówki oświatowe Organizacje pozarządowe	W 2019 r. zorganizowano 14 konferencji, seminariów, akcji promocyjno – edukacyjnych, m.in. pn.: – „Słabowidzący i niewidomi odbiorcami i twórcami komiksu”, – „Nie tylko wysoko – popkultura dostępna dla wszystkich”, – „Światowy miesiąc świadomości Autyzmu”, – „Październik miesiącem budowania świadomości o Zespole Downa”. Liczba Uczestników – 765 osób, w tym z niepełnosprawnością. W 2019 roku zorganizowano 6 konferencji, seminariów, akcji promocyjno - edukacyjnych: – Fundacja "Wygrajmy Razem" - projekt „Miej Obraz Osoby Niepełnosprawnej”, – Stowarzyszenie SOMA - comiesięczne spotkania dla swoich członków, – Zagłębiowskie Towarzystwo ASTMOODDECH - comiesięczne spotkania dla swoich członków, – Polski związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – cotygodniowe spotkania dla swoich członków w Klubie Feniks, – Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – konferencję „Zdążyć przed rakiem”, – Będzińskie Stowarzyszenie Amazonek – konferencję edukacyjną poświęconą profilaktyce raka piersi. Liczba uczestników - 980 osób.	budżet miasta budżet miasta, Urząd Wojewódzki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne

			Miejska Biblioteka Publiczna, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, Państwowy Fundusz Rehabilitacyjny Osób Niepełnosprawnych w Katowicach	W 2019 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej zorganizowano: – „Piknik sensoryczny rozwijający wyobraźnię”. Podczas pikniku odbywały się warsztaty sensoryczne, warsztaty tworzenia ilustracji do książki o Babie Jadze, zajęcia z senso plastyki, animacje ruchowe, malowanie twarzy. Liczba uczestników - 250 osób. – „Niepodległa bez barier – od morza do Tatr” – wystawa. – Spotkanie z Pawłem Osieleńcem autorem książki, który od urodzenia cierpi na dziecięce porażenie mózgowe. Problemy z chodzeniem oraz bardzo słaby wzrok nie przeszkodziły mu jednak w realizacji swoich marzeń. Patryk jest uczniem klasy maturalnej Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki we Włodawie i pisze książki. Dotychczas napisał trzy powieści. Liczba spotkań - 1 spotkanie. Liczba uczestników - 12 osób. – Dookoła świata z językiem angielskim – wystawa prac uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej.	budżet jednostki
3.	Dostosowanie przestrzeni miejskiej do potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz zapewnienie możliwości swobodnego przemieszczania się, w tym likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej	3.2 Zabezpieczenie przewozu dzieciom, młodzieży oraz osobom z niepełnosprawnością w ramach likwidacji barier transportowych	Urząd Miejski – Wydział Oświaty, Placówki oświatowe	Liczba osób (dzieci i młodzieży) objętych dowozem – 225.	budżet miasta
			Urząd Miejski - Wydział Polityki Społecznej	Gmina Dąbrowa Górnicza w ramach zadań własnych zapewniała usługi przewozowe wraz z opiekunem dla osób niepełnosprawnych, uczestników zajęć w filii Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Górniczej przy ul. Swobodnej 59. Uczestnicy filii (w tym osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich, ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi) mieli zapewniony transport z miejsca zamieszkania na zajęcia oraz powrót. Liczba osób objętych dowozem – 20 osób.	budżet miasta
			Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	Placówka zabezpieczała dowóz osób z niepełnosprawnością. Stałe z przewozu w trzech turach korzystało 19/20 osób. Ponadto osoby niepełnosprawne korzystały z transportu, także w przypadku wycieczek i innych działań o charakterze integracyjnym i aktywizującym.	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Umożliwiono niepełnosprawnym seniorom korzystanie ze świadczeń Dziennego Domu „Senior-WIGOR” poprzez zapewnienie transportu. Liczba osób korzystających systematycznie - 56 oraz doraźnie – 90 (w tym osoby z niepełnosprawnością).	budżet jednostki

		3.3 Dostosowanie miejskiej infrastruktury rowerowej do potrzeb osób z niepełnosprawnością	Urząd Miejski – Wydział Inwestycji Drogowych	Dostosowano miejską infrastrukturę rowerową do potrzeb osób z niepełnosprawnością na odcinku 14,62 km.	budżet państwa, budżet miasta, środki Unii Europejskiej, dotacje i granty zewnętrzne
		3.4 Likwidowanie barier utrudniających przemieszczanie się osób z niepełnosprawnością w podmiotach działalności leczniczej, placówkach edukacyjnych, ośrodkach wsparcia oraz innych obiektach użyteczności publicznej	Urząd Miejski – Wydział Inwestycji i Remontów	W 2019 r. w 2 obiektach użyteczności publicznej podjęto działania na rzecz architektonicznego i funkcjonalnego dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w ramach zadań inwestycyjnych: – budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 wraz z zagospodarowaniem terenu, – rewitalizacja Śródmieścia Dąbrowy Górniczej poprzez przebudowę oraz zmianę sposobu użytkowania budynku byłego warsztatu elektrycznego na budynek wystawowy „Fabryka Pełna Życia”.	budżet miasta
			Urząd Miejski – Wydział Komunikacji i Drogownictwa, Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sosnowiec, Organizacje pozarządowe	W 2019 roku w Dąbrowie Górniczej kontynuowany był projekt „Dąbrowski Bus dla Seniora”, który umożliwiał mieszkańcom Dąbrowy Górniczej poruszanie się do urzędów lub lekarzy. Wykorzystywany Busik jest przystosowany do przewozu osób z niepełnosprawnością. Liczba pasażerów - 2603 osoby w tym osoby z niepełnosprawnością.	budżet miasta
4.	Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością różnorodnych form wsparcia umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym	4.1 Świadczenie usług asystenckich w celu umożliwienia opiekunom osób z niepełnosprawnością podjęcia aktywności społecznej, zawodowej lub edukacyjnej	Organizacje pozarządowe, Fundacja „Imago”	W 2019 roku osoby niepełnosprawne skorzystały z usług asystenckich lub opiekuńczych w ramach Dąbrowskiego Centrum Asystentury, prowadzonego przez Fundację „Imago”. Liczba osób, które skorzystały z usług – 55.	Środki Unii Europejskiej
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Dział ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych	W 2019 r. realizowano Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2019. Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych przez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej mającej na celu odciążyć opiekunów między innymi poprzez zapewnienie im wsparcia w wykonywaniu dotychczasowych obowiązków lub zapewnienie zastępstwa podczas ich nieobecności spowodowanej koniecznością załatwienia codziennych spraw lub potrzebą odpoczynku opiekuna. Usługi opieki wytchnieniowej były realizowane poprzez zabezpieczenie opieki dla osób niepełnosprawnych, pomoc tym osobom w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W okresie od 01.09.2019 r. do 31.12.2019 r. z pomocy w formie usług opieki wytchnieniowej skorzystało w ramach programu 11 osób.	budżet państwa

			Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	Podczas trwania zajęć terapeutycznych dla uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej ich rodzice i opiekunowie osób z niepełnosprawnościami mieli możliwość podjęcia aktywności zawodowej, społecznej lub edukacyjnej. Liczba osób objętych wsparciem - stale 60 osób niepełnosprawnych (67 osób narastająco w 2019 r.)	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		4.2 Realizacja usług asystenckich i trenera pracy umożliwiających uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia przez osoby z niepełnosprawnością (w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia)	Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	W ramach prowadzonej terapii zajęciowej placówka zatrudnia trenera pracy pomagającego osobom objętym aktywizacją zawodową w placówce w znalezieniu zatrudnienia, m.in. profilowanie zawodowe, udział w praktykach aktywizujących społecznie i zawodowo. Zadaniami z zakresu aktywizacji zawodowej objęci są uczestnicy placówki w różnym zakresie w zależności od ich stopnia niepełnosprawności. Liczba osób objętych wsparciem - 67 osób (narastająco). (Z naciskiem na aktywność zawodową - 49 osób z 60 uczestników).	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		4.3 Realizacja usług na rzecz osób z niepełnosprawnością przez ośrodki wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Dzienny Dom „Senior – WIGOR”	Ogółem w 2019 r. wsparcie w formie usług świadczonych przez ośrodki wsparcia otrzymało 255 osób, w tym w: – Dziennym Domu „Senior – WIGOR” – 167 osób, – Środowiskowym Domu Samopomocy – 89 osób, w tym 21 uczestników Filii Środowiskowego Domu Samopomocy.	budżet miasta
			Środowiskowy Dom Samopomocy	W 2019 roku ze wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy skorzystało 89 osób (w tym osoby przewlekłe psychicznie chore, upośledzone umysłowo, wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych oraz osoby ze spectrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi). Środowiskowy Dom Samopomocy świadczył usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. 1. W zakresie treningu funkcjonowania w życiu codziennym odbyło się łącznie 2586 zajęć, w tym: – trening dbałości o wygląd zewnętrzny i trening nauki higieny, – trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi, – trening kulinarny, – trening umiejętności praktycznych. 2. W zakresie treningu umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów odbyło się łącznie 5970 zajęć, w tym: – trening umiejętności społecznych, – trening funkcji poznawczych, – zajęcia integracyjne, – zajęcia integracyjno-kompensacyjne,	budżet państwa

				– zajęcia komunikacji ACC, – relaksacja, – udział w zebraniach społeczności, – rozmowy z asystentem. 3. W zakresie treningu umiejętności spędzania czasu wolnego odbyły się łącznie 2464 zajęcia, w tym: – zajęcia z integracji ze środowiskiem lokalnym, – zabawy integracyjne, – zajęcia z rozwijania zainteresowań, – zajęcia klubu filmowo-teatralnego, – cykl spotkań z muzyką. 4. W zakresie poradnictwa psychologicznego odbyło się łącznie 788 rozmów i spotkań terapeutycznych. 5. Udzielono pomocy w 155 sprawach w załatwianiu spraw urzędowych i porad socjalnych. 6. Udzielono 55 razy pomocy w dostępie do świadczeń zdrowotnych. 7. W zakresie niezbędnej opieki odbyło się łącznie 3089 zajęć, w tym: – trening lekowy praktyczny – indywidualny, – zajęcia z edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, – pomocy w podstawowych czynnościach. 8. W zakresie terapii ruchem odbyło się łącznie 1161 zajęć, w tym: – gimnastyka ogólnousprawniająca, – gimnastyka na przyrządach, – aerobic, – turystyka i rekreacja, – usprawnianie motoryki małej. 10. W zakresie arteterapii odbyło się łącznie 237 zajęć, w tym: – choreoterapia, – zajęcia teatralne.	
--	--	--	--	---	--

			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Świadczone usługi opiekuńcze, udzielono wsparcia oraz objęto monitorowaniem spraw bieżących w Dziennym Domu „Senior-WIGOR” w roku 2019 – 167 osób, z czego seniorów 60+ - 154 osoby (w tym osoby z niepełnosprawnością). Kontynuowano realizację Programu Wieloletniego „Senior – WIGOR” na lata 2015 – 2020 dofinansowanego z budżetu państwa. Dostosowano działania jednostki do potrzeb seniorów, poszerzono ofertę usług i podniesiono ich jakość. Liczba osób objętych: – usługami socjalnymi - 167 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – usługami edukacyjnymi - 138 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – usługami kulturalno - oświatowymi - 137 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – usługami sportowo- rekreacyjnymi - 78 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – aktywizacją społeczną - 117 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – aktywizacją do samodzielności - 41 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością), – aktywizacją ruchową i kinezyterapią - 92 osoby (w tym osoby z niepełnosprawnością), – terapią zajęciową - 108 osób (w tym osoby z niepełnosprawnością).	budżet jednostki
5.	Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością pełnego dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej	5.1 Wsparcie społeczno-zawodowe dla osób z niepełnosprawnością poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów reintegracyjnych funkcjonujących w mieście, w tym: Centrum Integracji Społecznej, Klub Integracji Społecznej, Warsztat Terapii Zajęciowej, spółdzielnie socjalne	Urząd Miejski – Wydział Polityki Społecznej	W 2019 r. udzielono dotacji podmiotowej na działalność Centrum Integracji Społecznej w Dąbrowie Górniczej przy ul. Wapiennej 17, prowadzonej przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne w Kluczach, na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Liczba uczestników - 1 osoba.	budżet miasta
			Urząd Miejski – Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej, Organizacje pozarządowe	W 2019 roku wsparcie społeczno-zawodowe dla osób z niepełnosprawnością oferowały podmioty reintegracyjne, tj.: – Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne - 1 osoba, – Warsztat Terapii Zajęciowej – 60 osób (narastająco – 67 osób).	budżet miasta, Urząd Wojewódzki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki własne
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Pomocy Środowiskowej – pracownicy socjalni	Pracownicy socjalni w ramach świadczonej pracy socjalnej skierowali 31 osób niepełnosprawnych objętych wsparciem do: – Centrum Integracji Społecznej – 1 osobę, – Klubu Integracji Społecznej, w tym: – Prac Społeczno-Użytecznych i programów – 19 osób, – Programu „INTEGRA III” – 11 osób.	budżet miasta, budżet jednostki, środki Unii Europejskiej

			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej- Dział Aktywizacji Zawodowej i Komunikacji Społecznej - Klub Integracji Społecznej	W 2019 roku Klub Integracji Społecznej oferował wsparcie psychologów, terapeutów, doradców zawodowych, konsultantów. Udział w programach pozwala na nabycie umiejętności i kompetencji społecznych oraz zawodowych umożliwiających pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym. Liczba osób objętych wsparciem Klubu Integracji Społecznej – 41, w tym 10 uczestników programu „Stale sprawni”, którego celem było ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego poprzez prowadzenie wszechstronnych działań zmierzających do aktywizacji społecznej oraz rozwoju osobistego osób z niepełnosprawnością otrzymujących z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej pomoc finansową w formie zasiłku stałego.	budżet jednostki
			Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	W ramach działań placówka oferuje uczestnikom zajęcia z zakresu: – terapii zajęciowej, – rehabilitacji społecznej i zawodowej z elementami ćwiczeń ogólnousprawniających, ze wsparciem psychologa, pedagoga, trenera pracy/doradcy zawodowego. Ilość miejsc: 60. Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej – 60 osób z niepełnosprawnościami (67 osób narastająco w 2019 r.). Ilość miejsc w ramach zajęć klubowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej – 3.	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		5.4 Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w oparciu o środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie turnusów rehabilitacyjnych, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, dofinansowania do sportu, kultury rekreacji i turystyki osób	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział ds. Rehabilitacji Społecznej	W 2019 r. w ramach dofinansowania organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podpisano 10 umów. W ramach podpisanych umów podmioty zorganizowały przedsięwzięcia dla 292 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2019 r. 261 osób niepełnosprawnych wraz z opiekunami skorzystało z wyżej wymienionego wsparcia, w tym: - 170 osób niepełnosprawnych, - 91 opiekunów osób niepełnosprawnych. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

		niepełnosprawnych, likwidacji barier funkcjonalnych w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnością		Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 429. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 14. Dofinansowanie do likwidacji barier technicznych z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - poprzez zakup odpowiedniego urządzenia umożliwiającego lub w znacznym stopniu ułatwiającego osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności, powodując sprawniejsze działanie w społeczeństwie. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 16.	
		5.5 Realizacja programów finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji, np. „Aktywny samorząd”, program wyrównywania różnic między regionami II, itp.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Dział ds. Rehabilitacji Społecznej	Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: (stan na dzień 14.02.2020 r.) <u>Obszar A - Zadanie 1:</u> pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 3. <u>Obszar A - Zadanie 2:</u> pomoc w uzyskaniu prawa jazdy. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie - 1. <u>Obszar B - Zadanie 1:</u> pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 12. <u>Obszar B - Zadanie 2:</u> dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 1. <u>Obszar B - Zadanie 3:</u> pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 6. <u>Obszar B - Zadanie 4:</u> pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 20.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

				<u>Obszar C - Zadanie 1</u> : pomoc zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 8. <u>Obszar C - Zadanie 2</u> : pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 7. <u>Obszar C - Zadanie 3</u> : pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy na III lub IV poziomie jakości. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 3. <u>Obszar C - Zadanie 5</u> : pomoc zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 2. <u>Obszar D</u>: pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 14. MODUŁ II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie – 35.	
		5.6 Prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej	Urząd Miejski - Wydział Polityki Społecznej, Organizacje pozarządowe, Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca”	Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej - 60 osób z niepełnosprawnościami, w tym: – 39 osób niepełnosprawnych ze stopniem znacznym, – 21 osób niepełnosprawnych ze stopniem umiarkowanym, – średni wiek uczestników: 34 lata, – średni okres przebywania w Warsztacie Terapii Zajęciowej: 5,9 lat. (narastająco w 2019 r. – 67 osób). Liczba mieszkańców Dąbrowy Górniczej, którzy uczestniczyli w Warsztacie Terapii zajęciowej w innym powiecie – 3 osoby. Liczba uczestników w ramach zajęć klubowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej – 3 osoby z niepełnosprawnościami.	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
6.	Tworzenie warunków aktywności społecznej osób z niepełnosprawnością jako podstawy integracji społecznej	6.1 Utworzenie stanowiska Pełnomocnika/ Koordynatora ds. Osób Niepełnosprawnych	Urząd Miejski	Społeczny Koordynator ds. Osób Niepełnosprawnych działa na terenie miasta od 2011 roku. W 2019 roku koordynator pełnił dyżury w każdą środę, w godzinach uzgodnionych telefonicznie w Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ul. Sienkiewicza 6a. W 2019 roku odbyły się 32 spotkania/wizyty osób niepełnosprawnych lub członków ich rodzin z koordynatorem. Koordynator udzielił 102 porady telefonicznie.	budżet miasta

		6.2 Rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieki, aktywizacja społeczności lokalnych w celu tworzenia społecznych i sąsiedzkich form samopomocy	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Dział ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych	Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” - edycja 2019. Program miał na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poprawę jakości świadczonych usług. Program spowodował zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych. Osoby korzystające z pomocy w formie usług opiekuńczych, bądź specjalistycznych usług opiekuńczych, kwalifikujące się do Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” - edycja 2019 nie ponosiły odpłatności za te usługi. W okresie od 01.08.2019 r. do 31.12.2019 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało w ramach programu 57 osób.	budżet państwa
		6.3 Budowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością w świadomości społeczeństwa, jako aktywnych członków poprzez promowanie wszelkich form ich aktywności i twórczości	Urząd Miejski – Wydział Polityki Społecznej, Pałac Kultury Zagłębia, Dom Pomocy Społecznej „Pod Dębem”	W 2019 r. współorganizowano: – coroczny „Przegląd Umiejętności Artystycznych Amatorskich Zespołów Seniorów i Osób Niepełnosprawnych – PUMA 2019”, którego głównym celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, zwiększenie aktywności społecznej, przezwyciężanie lęków i podnoszenie samoceny poprzez tworzenie możliwości odnoszenia sukcesu dzięki własnej aktywności. Zauważalnym efektem jest poprawa funkcjonowania seniorów, a także osób z różnymi niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym. Przegląd odbył się w sali teatralnej Pałacu Kultury Zagłębia. Liczba uczestników – 550 osób, w tym osoby z niepełnosprawnością. – Projekt artystyczny „Wygrajmy Razem Mimo Wszystko” w sali teatralnej Pałacu Kultury Zagłębia. Liczba uczestników – ok. 580 osób, w tym osoby z niepełnosprawnością. – Spotkanie poetycko-muzyczne dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Klubie Osiedlowym „Zodiak”. Liczba uczestników – 40 osób. – Kolędy i Pastoralki dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Klubie Osiedlowym „Zodiak”. Liczba uczestników – 30 osób.	budżet jednostki

			Organizacje pozarządowe	W 2019 roku zorganizowano 29 inicjatyw: – UKS Dart - Mistrzostwa Śląska i Zagłębia w piłce siatkowej dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, – UKS Dart - Mistrzostwa Śląska i Zagłębia w dart dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, – Polski Związek Niewidomych – wydarzenie „Coś dla ciała - coś dla ducha”, – UKS Dart – Paraspartakiadę Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, – Stowarzyszenie SOMA - wycieczkę integracyjną, – Stowarzyszenie SOMA – dla członków stowarzyszenia spaceru Nordic Walsking, – Stowarzyszenie KROKUS – w Klubie dla osób niepełnosprawnych "Jesteśmy wśród Was" - zajęcia sportowe, – Stowarzyszenie KROKUS – Dzień Integracji i Tolerancji, – Stowarzyszenie NEURON - wycieczkę integracyjną, – Stowarzyszenie NEURON - Paraspartakiadę Śląska i Zagłębia, – Stowarzyszenie NEURON – „Śląskie Zawody Sportowo- Rekreacyjne Osób Niepełnosprawnych”, – Wojewódzkie Stowarzyszenie Sportu i Rehabilitacji Niepełnosprawnych „START” - „Międzynarodowy Turniej Goalball”, – Stowarzyszenie „Razem w Przyszłość” – zajęcia w Klubie Juniora i Seniora „Manhattan”, – Stowarzyszenie CIVITAS - w Klubie „Aktywuj się” - zajęcia sportowe, – Stowarzyszenie CIVITAS - w okresie letnim zajęcia sportowe na świeżym powietrzu dla seniorów, – Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - wycieczkę „Seniorzy zwiedzają Wrocław i Ziemię Odzyskane Dolnego Śląska”, – Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - w Klubie Feniks - zajęcia sportowe, – Zagłębiowskie Towarzystwo ASTMOODDECH - 3 wycieczki dla członków Stowarzyszenia, – Dąbrowskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Otwarte Serca” - prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej, – Stowarzyszenie Ósmy Dzień - zajęcia „Wychodzimy na świat” oraz „Pierwsza szabla lepszego dnia”, – Stowarzyszenie Dąbrowiaczy – zajęcia Nordic Walking, – Stowarzyszenie Wspierania Talentów – zajęcia w „Wolnej Przestrzeni”, – Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – IX Wojewódzki Piknik Integracyjny dla Osób Niepełnosprawnych oraz Piknik Rekreacyjny „Czas na zdrowie” w dzielnicy Łosień i Strzemieszycach Dużych. Liczba uczestników – 10 150 osób.	budżet miasta, Urząd Wojewódzki, środki własne
--	--	--	-------------------------	--	--

			Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	W 2019 r. zorganizowano i uczestniczono w: – 13 kiermaszach prac (m.in. Pałac Kultury Zagłębia, Centrum Aktywności Społecznej, festiwal Ludzi Aktywnych, Urząd Marszałkowski w Katowicach, Restauracja „Astra”, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Auchan, Biblioteka Śląska w Katowicach, Warsztat Terapii Zajęciowej, siedziba AcellorMittal Poland), – 8 wydarzeniach sportowo-rekreacyjnych organizowanych na terenie województwa śląskiego (m.in. Paramistrzostwa Pierwszej Pomocy, Półmaraton Dąbrowski, Ogólnopolski Marsz Nordic - Walking Stadion Śląski w Chorzowie, Siemianowicki Bieg Wiosny, Siemianowicki Bieg Lata, „Ostojada” – zawody sportowe osób z niepełnosprawnością w Czeladzi), – 10 wyjazdach rekreacyjno-integracyjnych m.in. w górach np.: kulig w Wiśle, Góra Żar, hala Boracza, Magurka, Błatnia oraz do zabytkowych miast np.: Wrocław, Kraków, – 32 konkursach artystycznych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym, w tym: malarstwo, grafika komputerowa, poezja, – wydarzeniach kulturalnych tj. koncertach, eventach, wystawach m.in. koncert charytatywny „Serce za serce”, II Spotkanie z Literaturą w Domu Kultury w Mysłowicach, wernisaż „Baśnie i Legendy” w Galerii Forum w Gliwicach, Gala Jaskółki, Dni Osoby Niepełnosprawnej w Katowicach, wernisaż konkursu plastycznego „Oligoimpresje” w Jaworznie w Miejskim Domu Kultury, Dzień Godności Osoby Niepełnosprawnej w Czeladzi, IX Piknik Integracyjny Os. Niepełnosprawnych w Dąbrowie Górniczej, Festiwal Animal Show w Katowicach, IV Konkurs art.-brut „Po za ramy”, Wystawa „Barwy Muzyki”, XVII Edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego Sztuka Osób Niepełnosprawnych organizowana przez PFRON, – projekcie pn. Za – Mieszanki GAI (innowacyjny program własny z zakresu edukacji/zdrowia) – 60 osób – uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej (67 osób narastająco).	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Za pośrednictwem strony internetowej, portali społecznościowych, akcji promocyjnych oraz materiałów promocyjnych promowano twórczość artystyczną i rękodzielniczą – organizowano wystawy prac, wystawiano przedstawienia tematyczne, aktywnie uczestniczono w organizowanych w mieście imprezach skierowanych do osób niepełnosprawnych: organizowano dni otwarte dla mieszkańców, uczestniczono w Paraspartakiadzie, angażowano seniorów w życie publiczne, rozwój samorządności i działania samopomocowe. Liczba uczestników – 122 osoby (w tym osoby z niepełnosprawnością).	budżet jednostki
			Miejska Biblioteka Publiczna	W 2019 roku zostały zorganizowane integracyjne spotkania literacie, edukacyjne, plastyczne, muzyczne, wystawy prac plastycznych, wernisaż prac plastycznych dla podopiecznych Stowarzyszenia Krokus skupiających dorosłe osoby niepełnosprawne. Liczba spotkań - 16. Liczba uczestników – 196 osób.	budżet jednostki

			Muzeum Miejskie „SztYGarka”	Muzeum Miejskie „SztYGarka” zorganizowało warsztaty teatralne z elementami logopedii, pantomimy oraz zajęcia z lalkami teatralnymi dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ze Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej. Liczba uczestników – 45 osób.	budżet jednostki
			Środowiskowy Dom Samopomocy	W 2019 roku zorganizowano wiele inicjatyw mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku osób z niepełnosprawnością w świadomości społeczeństwa, jako aktywnych członków poprzez promowanie wszelkich form ich aktywności i twórczości. W ramach podejmowanych inicjatyw: – odbyło się spotkanie integracyjne z rodzinami uczestników oraz ich bliskimi, podczas którego uczestnicy prezentowali własną twórczość artystyczną, teatralną oraz rękodzielniczą. Liczba uczestników – 46 osób, – zorganizowano Przegląd Krótkich Form Teatralnych „MASKI 2019”, podczas którego promowano twórczość teatralną uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy oraz uczestników innych ośrodków wsparcia z terenu miasta oraz gmin ościennych. Na scenie zaprezentowały się formacje teatralne z własnymi propozycjami spektakli, a wydarzenie miało charakter konkursowy. Liczba uczestników – 43 osoby, – udział uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Przeglądzie Umiejętności Artystycznych Amatorskich Zespołów Seniorów i Osób Niepełnosprawnych PUMA 2019, podczas którego grupa osób z niepełnosprawnością intelektualną zaprezentowała spektakl teatralny pt. „W świecie bajek”. Liczba uczestników – 27 osób.	budżet państwa

7.	Usprawnianie systemu informacji oraz zwiększenie dostępu do informacji w zakresie podnoszenia świadomości osób z niepełnosprawnością	7.1 Opracowanie i bieżąca aktualizacja informatora dla osób z niepełnosprawnością	Urząd Miejski - Wydział Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej	- 1 baza, - 40 organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.	budżet miasta
		7.4 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu	Organizacje pozarządowe	W 2019 r. podjęto 3 działania: – Klub Aktywuj się prowadzony przez Stowarzyszenie CIVITAS - 60 osób, – Klub Seniora i Juniora "Manhattan" prowadzony przez Stowarzyszenie Razem w Przyszłość – 80 osób, – Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca” w ramach prowadzonej terapii uczestnicy mieli możliwość korzystania ze sprzętu teleinformatycznego z dostępem do Internetu: m.in. nauka wyszukiwania informacji, pisanie na komputerze, obsługa poczty internetowej, obsługa portali społecznościowych, rozmowy przez telefon, korzystanie z dostępnych komunikatorów internetowych - 60 osób oraz 3 osoby (uczestnicy zajęć klubowych w Warsztacie Terapii Zajęciowej). Liczba uczestników – 200 osób.	budżet miasta, Urząd Wojewódzki, środki własne, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
			Środowiskowy Dom Samopomocy	W ramach zajęć komputerowych, w których wzięło udział 7 osób, uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętności w zakresie: podstaw obsługi komputera, pisanie, edycji tekstu w programie Microsoft Word.	budżet państwa
			Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	W 2019 r. w ramach prowadzonej terapii uczestnicy mieli możliwość korzystania ze sprzętu teleinformatycznego z dostępem do Internetu: m.in. nauka wyszukiwania informacji, pisanie na komputerze, obsługa poczty internetowej, obsługa portali społecznościowych, rozmowy przez telefon, korzystanie z dostępnych komunikatorów internetowych. Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej - 60 osób z niepełnosprawnością. Liczba uczestników zajęć klubowych w Warsztacie Terapii zajęciowej – 3 osoby.	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
			Dzienny Dom „Senior-WIGOR”	Prowadzono zajęcia warsztatowe z obsługi komputera i Internetu. Dostęp do sprzętu zgodnie z potrzebami mają wszystkie osoby – 43 osoby (w tym osoby z niepełnosprawnością), 69 zajęć.	budżet jednostki

			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej- Dział Aktywizacji Zawodowej i Komunikacji Społecznej - Klub Integracji Społecznej	W 2019 roku Klub Integracji Społecznej organizował zajęcia komputerowe dla osób z niepełnosprawnością chcących zwiększyć umiejętności posługiwania się komputerem oraz poruszania się w internecie. Liczba osób objętych wsparciem – 1.	budżet jednostki
PRIORYTET II. Rozwój rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnością. Poprawa poziomu przygotowania zawodowego i możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością oraz tworzenie nowych i doskonalenie dotychczasowych instrumentów zwiększających możliwości osób z niepełnosprawnością na rynku pracy					
1.	Zwiększanie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnością	1.1 Podejmowanie działań umożliwiających osobom z niepełnosprawnością włączenie się w aktywne życie zawodowe poprzez obejmowanie ich różnymi formami wsparcia, w tym usługami i/lub instrumentami rynku pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób z niepełnosprawnością objętych aktywizacją zawodową – 261. Liczba form wsparcia, którymi objęto w ramach aktywizacji zawodowej osoby z niepełnosprawnością – 14.	budżet miasta, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki Unii Europejskiej
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Aktywizacji Zawodowej i Komunikacji Społecznej – Klub Integracji Społecznej	W 2019 roku w ramach projektu: „INTEGRA III – program aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Dąbrowie Górniczej” organizowane były kursy zawodowe. Liczba uczestników - 5 osób niepełnosprawnych. Skierowano do wykonywania prac społecznie użytecznych, o których mowa w Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20.04.2004 r. (tj. Dz. U. z 2019 r. poz.1482 ze zm.) – 9 osób z niepełnosprawnością.	środki Unii Europejskiej
			Organizacje pozarządowe, Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	W 2019 r. został zrealizowany program aktywizacji zawodowej. Liczba uczestników objętych programem aktywizacji zawodowej biorących udział w: – targach pracy – 23 osoby, – praktykach zewnętrznych – 27 osób, – praktykach wewnętrznych – 49 osób, – szkoleniach p.n. „Moja droga do sukcesu na rynku pracy. Aktywizacja zawodowa os. niepełnosprawnych.”, „Rynek pracy.”, „Komunikacja bez barier”, „Stres - jak sobie z nim radzić?”, „Wartości w życiu człowieka”, BHP przed podjęciem praktyk – 9 osób, – 2 wizytach studyjnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej oraz Centrum Doradztwa Zawodowego dla osób z niepełnosprawnością w Bytomiu, – 1 konferencji p.n.: „Wizerunek osób z niepełnosprawnościami - społeczny odbiór niepełnosprawności” w Krakowie.	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		1.2 Realizacja programu praktyk lub staży dla osób z niepełnosprawnością	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób z niepełnosprawnością, które skorzystały z programu praktyk lub staży – 21.	Fundusz Pracy, środki Unii Europejskiej,

					Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
			Warsztat Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca”	Warsztat Terapii Zajęciowej w ramach prowadzonej terapii zajęciowej realizował program pracy trenera pracy, który oferował pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego i profilowania zawodowego.	budżet miasta, budżet jednostki, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
		1.3 Poradnictwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnością	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób z niepełnosprawnością, które skorzystały z poradnictwa zawodowego – 87.	budżet miasta, Fundusz Pracy
			Placówki oświatowe	Liczba osób z niepełnosprawnością, które skorzystały z poradnictwa zawodowego – 300.	budżet państwa, budżet miasta
			Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Aktywizacji Zawodowej i Komunikacji Społecznej – Klub Integracji Społecznej	W 2019 roku Klub Integracji Społecznej oferował wsparcie w postaci konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego. Udział w programach pozwala na nabycie umiejętności i kompetencji zawodowych umożliwiających pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym. Liczba osób objętych wsparciem – 8.	budżet jednostki
		1.4 Wspieranie działań sprzyjających rozwojowi otwartego rynku pracy przyjaznego osobom z niepełnosprawnością poprzez tworzenie nowych miejsc pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Liczba działań/programów na rzecz tworzenia przez pracodawców nowych miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnością – 3.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, środki Unii Europejskiej
				Liczba miejsc pracy wyposażonych przez pracodawców, którym Powiatowy Urząd Pracy zrefundował koszt ich wyposażenia – 6.	